

เปิดกลยุทธ์ ปตท. รับมือแนวโน้มพลังงานโลก

เทวรินทร์ วงศ์วานิช

ท่ามกลางสถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลกผันผวน นายเทวรินทร์ วงศ์วานิช ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้มองแนวโน้มสถานการณ์พลังงานและทิศทางการลงทุนการดำเนินงานของ ปตท. ไว้ที่น่าสนใจยิ่ง

นายเทวรินทร์ กล่าวว่า ปัจจุบันธุรกิจพลังงานกำลังเผชิญกับปัจจัยท้าทาย 5 ประการด้วยกัน ประการแรก ผลกระทบจากเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน มีการใช้อินเตอร์เน็ต การใช้ปัญญาประดิษฐ์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตประจำวัน และกิจการได้ เกี่ยวกับธุรกิจพลังงานจะทำให้แบตเตอรี่มีต้นทุนถูกลง มีผลต่อการใช้พลังงานทดแทน และจะเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนวิถีชีวิตของเราต่อไปเพราะจะเปลี่ยนจากใช้พลังงานรูปแบบต่างๆ มาใช้ไฟฟ้ามากขึ้น

นอกจากนี้ เดิมน้ำมันดิบจะนำมากลั่น

เป็นน้ำมันสำเร็จรูป ได้วัตถุดิบปิโตรเคมี แล้วค่อยไปทำปิโตรเคมี แต่ตอนนี้มีเทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้เกิดประสิทธิภาพเรียกว่า Thermal Crude to Chemicals อยู่ในโรงงานเดียวกันเลย นำน้ำมันดิบเข้าไปเป็นปิโตรเคมีเลย ถือว่าเริ่มมีการใช้เทคโนโลยี

ประการที่ 2 พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนไป เมื่อก่อนซื้อไฟอย่างเดียว ตอนนี้มีหลังคาผลิตโซลาร์ ติดกังหันลม มีการผลิตไฟฟ้าด้วยตัวเอง เดิมเป็นผู้ซื้อ ตอนนี้เป็นผู้ผลิต และบางครั้งก็ซื้อ เพราะผลิตไม่พอ บางครั้งลมไม่มา แดดไม่มี เรียกว่าคอนซูเมอร์ ทำให้ระบบการบริหารจัดการพลังงานเปลี่ยนแปลงไป ทำให้เกิดความท้าทายธุรกิจไฟฟ้าพอสมควร

ประการที่ 3 ทุกภาคส่วนคำนึงเรื่องสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศมากขึ้นหลังการประชุมที่กรุงปารีส เมื่อปี 2015 กลุ่มประเทศพัฒนาแล้วตกลงจะลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ หรือก๊าซอื่นๆ ที่ทำให้โลกร้อน เพื่อลดอุณหภูมิโลกกลงไม่เกิน 2 องศาเซลเซียส โดยทางอ้อม ให้ความสำคัญเรื่องนี้มากตั้งแต่ปีลด GHG 80% ภายในปี 2050 ประเทศจีนเคยถูกกล่าวว่าเป็นปล่อยก๊าซเรือนกระจกมาก เพราะมีโรงไฟฟ้าถ่านหิน

เยอะ วันนี้ได้มุ่งลงทุนในพลังงานทดแทน 360,000 พันล้านเหรียญสหรัฐภายในปี 2020 มีการผลิตแผงโซลาร์ได้คุ้มมาก การใช้รถยนต์ไฟฟ้า มอเตอร์ไซค์ไฟฟ้า แล้วยกเลิกแผนก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน 85 โรง ทางญี่ปุ่นก็มีเป้าหมายนี้มานานแล้ว ลดก๊าซเรือนกระจก 26% ภายในปี 2030 และเน้นใช้พลังงานให้มีประสิทธิภาพจากที่ทำอยู่แล้วให้มากยิ่งขึ้น แต่จะกลับมาผลิตไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์อีกครั้ง สำหรับประเทศไทยก็จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 20-25% ภายในปี 2030

ขณะเดียวกันการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็ต้องระมัดระวัง แทนที่จะไปลงบริษัทที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกเยอะๆ แม้ว่าจะมีรายได้ดี ผลตอบแทนดี แต่ไม่ตอบโจทย์ลดภาวะโลกร้อน ซึ่งบริษัทพลังงานต้องทำรายงานเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวข้องสำหรับผลกระทบต่อการทำธุรกิจปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากขึ้นน้อยแค่ไหน ทำให้บริษัทพลังงานตื่นตัว ถ้าไม่คำนึงถึงเรื่องเหล่านี้ ก็มีความเสี่ยงสูงขึ้นไป

ประการที่ 4 การใช้พลังงานต่อ GDP เราเคยคิดว่า GDP จะเติบโตได้ต้องใช้พลังงานมาเป็นตัวกระตุ้นมาผลิต ค่าขายขนส่ง แต่วันนี้แม้ว่าจะมีการใช้พลังงานเพิ่มมาก

ขึ้น แต่การใช้พลังงานต่อ GDP ลดลง แสดงว่า การใช้พลังงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเทียบการใช้พลังงานต่อ GDP ระหว่างปี 2559 กับปี 2558 และระหว่างปี 2553-2559 มีอัตราลดลง เช่น ปี 2558-2559 โลก -2% จีน -4.9% สหรัฐฯ -1.5% มาเลเซีย -1.9% และไทย -1.7%

ประการสุดท้าย แหล่งพลังงานเปลี่ยนไปเป็นพลังงานทดแทนมากขึ้นในช่วงปี 2017-2040 ในประเทศจีน 70-80% มาจากพลังงานทดแทน ก๊าซ ส่วนถ่านหินดิบได้น้อยสุด ในยุโรป มีการใช้พลังงานทดแทน ก๊าซ และลดกำลังการผลิตถ่านหิน อเมริกาเหนือก็เพิ่มพลังงานทดแทน ก๊าซ และลดการผลิตถ่านหินอย่างมาก แต่ในทวีปเอเชียแปซิฟิก เป็นภูมิภาคเดียวที่มีการใช้ถ่านหินดิบเพิ่มขึ้นเยอะมาก แม้ว่าจะมีก๊าซและพลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นก็ตาม ทวีปอเมริกา และลาตินอเมริกา จะมีพลังงานทดแทนและก๊าซในอัตราเท่าๆ กันและผลิตถ่านหินชนิดเดียวกัน

“จะเห็นว่าอนาคต 20 กว่าปี ถ้าเราจะทำธุรกิจเชื่อเพลิงแสดงว่า ก๊าซยังพอไปได้ เพราะทุกภูมิภาคเติบโตการใช้ก๊าซ ส่วนถ่านหินก็แล้วแต่ละภูมิภาค ส่วนพลังงานทดแทนเป็นแนวโน้มที่ดี เพราะทุกคน

มุ่งไปสู่พลังงานทดแทน เทคโนโลยีทางด้านนี้จะมีการลงทุนและก้าวหน้ามากทีเดียว”

นายเทวินทร์ กล่าวด้วยว่า สำหรับแนวโน้มราคาน้ำมัน เชลล์ ได้คาดการณ์ทิศทางในอนาคตไว้ 3 แบบ คือ แบบแรก Mountain เศรษฐกิจเติบโตในอัตราค่อนข้างต่ำ ราคาน้ำมันไม่ปรับสูงมากนัก คนที่เป็นห่วงเรื่องราคาน้ำมันก็จะใช้พลังงานทดแทนในระดับพอสมควร แบบที่ 2 Ocean มีความร่วมมือกันระดับหนึ่ง เพราะเศรษฐกิจเติบโตอย่างมาก ราคาน้ำมันปรับสูงขึ้นเนื่องจากเศรษฐกิจเติบโต การเติบโตเทคโนโลยีไปได้ดี พลังงานทดแทนก็เติบโตลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ แบบที่ 3 Sky พลังงานทดแทนเติบโตสูง โดยเฉพาะพลังงานแสงอาทิตย์เป็นตัวหลัก เทคโนโลยีจะทำให้แบตเตอรี่ถูกลงมาก แต่น้ำมันก๊าซ ถ่านหินจะมีการใช้มากในปี 2030 หลังจากนั้นจะทยอยลดลง แต่ยังมีใช้ในกลุ่มรถยนต์ใหญ่ และเรือ ซึ่งแบบนี้จะทำให้อุณหภูมิโลกเติบโตไม่เกิน 2 องศาเซลเซียส นอกจากนี้ เชลล์ยังคาดการณ์ว่าทั่วโลกภายในปี 2070 ระบบพลังงานไฟฟ้าจะเข้ามาทดแทนระบบพลังงานหลักในครัวเรือนอย่างน้ำมัน และก๊าซ ยุโรปจะหันไปทำกังหันลม และโซลาร์ฟาร์มในทะเลมากขึ้น ในปี 2050 ประเทศเดนมาร์ก ที่ใช้กังหันลมผลิตไฟฟ้า นอร์เวย์ ผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ ได้ตั้งเป้าจะเลิกใช้น้ำมัน ซึ่งตอนนี้มีการใช้พลังงานทดแทนแล้ว 50%

สำหรับ ปตท.ได้ปรับกลยุทธ์เตรียมพร้อมการเปลี่ยนแปลงแล้ว โดยนายเทวินทร์กล่าวว่า วันนี้สิ่งที่เรากำลังระยะสั้น Do now คือ ธุรกิจที่เราทำต้องให้มีประสิทธิภาพสามารถแข่งขันได้ ปีที่ผ่านมาเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการ ลดต้นทุน ลดค่าใช้จ่าย ใช้

ทรัพยากรที่ลงทุนไปแล้วเต็มที่ ทำให้สามารถสร้างรายได้จากการเพิ่มประสิทธิภาพตัวเองในกลุ่ม ปตท. จำนวน 3 หมื่นล้านบาท

ระยะกลาง Decide Now เติบโตภายใต้สิ่งที่เราทำธุรกิจอยู่ และมีโอกาสอยู่ มีหลายธุรกิจ เช่น ก๊าซ อีเมซอนที่ประสบความสำเร็จเริ่มลงทุนในภูมิภาค และต่อไปจะขยายการลงทุนไปไกลกว่าภูมิภาคและโมเดลปัม ปตท. ได้รับความสนใจจากประเทศเพื่อนบ้านมาก จึงได้ตั้งเป้าหมายกิจการน้ำมันและค่าปลีกไปในตลาด AEC การลงทุนในแคว้นลูเชนจ์ LNG เป็นศูนย์กลางค้าขายในภูมิภาค เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ตั้งเป้าว่าจะลงมือทำ โดยได้ตั้งบริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี ด้วยการเริ่มต้นไปลงทุนในโรงงานผลิต LNG กับ บีโตรีนาส เมื่อปี 2560

ไม่เพียงเท่านั้น ยังมีการศึกษาการลงทุนผลิตไฟฟ้าที่ผู้บริโภครสามารถเป็นผู้ผลิตได้ ด้วยการลงทุนเอ็นเนอร์ยี สตอเรจ ดีลเลอร์ รถยนต์ไฟฟ้า สถานีชาร์จรถยนต์ไฟฟ้า และระบบบริหารจัดการการชาร์จไฟฟ้า รวมถึงการลงทุนกังหันลมในทะเลด้วย

ระยะยาว “Design Now” New S-Curve ได้มองเรื่องที่เป็นประโยชน์กับ ปตท. ได้แก่ ดิจิทัล เทคโนโลยี ต้องเข้าไปศึกษา วิจัย ลงทุนเรื่องนี้ และรวบรวมความสามารถในกลุ่ม ปตท. สมาร์ทซิตี้ คิดว่ามาแน่ กำลังศึกษาอยู่ แน่นนอนคือ เรื่องการบริหารจัดการพลังงาน พลังงานสะอาด การลงทุนในกองทุนต่างๆ ที่เข้าไปลงทุนในเรื่องที่เราสนใจ ไม่ว่าจะเป็น Energy Technology, IoTs, A.I. และการต่อยอดลงทุนไปโอเคมีคอล ไบโอฟอสฟอรัส เทคโนโลยีรองรับคนที่มีอายุมากขึ้น รวมถึงการลงทุนผลิตยาสำหรับคนส่วนใหญ่ โดยร่วมมือกับองค์การเภสัชกร ผลิตยารักษามะเร็งด้วย